

Narva Keeltelütseum

PÕHIKOOLI ÕPPEKAVA

Narva 2023

SISUKORD

SISSEJUHATUS	4
§1. Kooli õppekava koostamise alused	4
§2. Kooli õppekava ülesehitus	4
I ÕPPE- JA KASVATUSEESMÄRGID NING -PÕHIMÕTTED	6
§1. Üldsätted	6
§2. Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid	6
§3. Õppe- ja kasvatustegevuse printsiibid	7
II ÜLD- JA VALDKONNAPÄDEVUSTE KUJUNDAMINE	8
III ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE TEMAATILISED RÕHUASETUSED	13
IV LÄBIVAD TEEMAD JA NENDE KÄSITLEMISE PÕHIMÕTTED	20
V LÕIMINGU PÕHIMÕTTED	22
VI TUNNIJAOTUSPLAAN ÕPPEAINETI JA AASTATI, VALIKKURSUSTE LOENDID JA VALIMISE PÕHIMÕTTED NING ERINEVATE ÕPPEKEELTE KASUTAMINE ÕPPEAINETI	23
§1. Tunnijaotusplaan õppeaineti ja astmeti	23
§2. Valikkursuste loendid ja nende valimise põhimõtted	25
VII LOOVTÖÖ KORRALDAMISE PÕHIMÕTTED NING TEMAATILISED RÕHUASETUSED	28
§1. Peamised põhimõtted	28
§2. Loovtöö koostamise juhend.	28
§3. Loovtööde vormid	29
§4. Loovtööde hindamiskord.	29
§5. Loovtööde, mis nõuavad analüüsimist, uurimist või suure infomahuga töötamist etapid ja teostamiseks ettenähtud ajad	30
VIII ÜLEKOOLILISTE JA KOOLIDEVAHELISTE PROJEKTIDE KAVANDAMISE PÕHIMÕTTED	31
§1. Üldsätted	31
§2. Ülekoolilise või koolidevahelise projekti eesmärgid ja printsiibid.	31

IX ÕPPE JA KASVATUSE KORRALDUS	33
X HINDAMISE KORRALDUS	38
§1. Üldsätted	38
§2. Hindamise eesmärgid ja printsiibid	38
§3. Hindamisest teavitamise kord	38
§4. Kujundav hindamine	39
§5. Teadmiste ja oskuste hindamise korraldus ja kriteeriumid	40
§6. Õpilaste sõnalise hindamise kord	41
§7. Õpilaste hindamise kord	42
§8. Diferentseeritud hindamine	45
§9. Käitumise hindamine	45
§10. Hoolsuse hindamine	46
§11. Hinnete ja hinnangute vaidlustamine	46
§12. Õpilase täiendavale õppetööle ja klassikursust kordama jätmise ning järgmisse klassi üleviimine	46
§13. Õpilase järgmisse klassi üleviimine	47
§ 14. Põhikooli lõpetamine	47
XI ÕPILASTE JA VANEMATE TEAVITAMISE JA NÕUSTAMISE KORRALDUS	49
XII HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA ÕPILASTE ÕPPEKORRALDUSE PÕHIMÕTTED	50
§1 Üldsätted	50
§2 Õpetajate ja tugispetsialistide tegevused	50
§3 HEV õpilastega töökorraldus koolis	52
XIII KARJÄÄRITEENUSTE KORRALDUS	54
XIV ÕPETAJA TÖÖKAVA KOOSTAMISE PÕHIMÕTTED	55
XV KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD	56

Narva Keeltelütseumi õppekava on kehtestanud vastavalt „Põhikooli ja gümnaasiumiseaduse“ § 24 lg 4-le, Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. määrusele 1 „Põhikooli riikliku õppekava“ direktori käskkirjaga 1.1-6/34 31.08.2011.

SISSEJUHATUS

§1. Kooli õppekava koostamise alused

(1) Narva Keeltelütseumi põhikooli õppekava (edaspidi kooli õppekava) on kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument.

(2) Kooli õppekava on koostatud Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riikliku õppekava“ ja Vabariigi Valitsuse 16.12.2010 määruse nr 182 “Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava” alusel. Samuti on õppekava koostamise aluseks kooli arengukava. Kooli õppekava terviktekst on kättesaadav kooli veebilehel.

(3) Kooli õppekava demokraatliku koostamise ja arendamise eest vastutab kooli direktor. Kooli õppekava kehtestab direktor.

§2. Kooli õppekava ülesehitus

(1) Narva Keeltelütseumi kooli õppekavas on üldosa ja ainekavad. Ainekavad on esitatud valdkonniti ja kooliastmeti. Õpetaja koostab kooli õppekava üldosa ja ainekava alusel igal õppeaastal töökava kõikidele klassidele, kus ta õpetab.

(2) Kooli õppekava üldosas esitatakse:

- 1) õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid ning põhimõtted;
- 2) üld- ja valdkonnapädevuste kujundamine;
- 3) õppe- ja kasvatustegevuse temaatilised rõhuasetused;
- 4) läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted;
- 5) lõimingu põhimõtted;
- 6) tunnijaotusplaan klassiti ning aastati;
- 7) loovtöö korraldamise põhimõtted ning temaatilised rõhuasetused
- 8) ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted;
- 9) õppe ja kasvatuse korraldus;
- 10) hindamise korraldus;
- 11) õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus;
- 12) õpilaste juhendamise ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse ja õppe korraldamise põhimõtted;
- 13) individuaalse õppekava koostamine või muu tugisüsteemi määramine õpilasele, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused;

14) karjääriteenuste korraldus põhikoolis;

15) õpetaja töökava koostamise põhimõtted;

16) kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

(3) Ainekavad esitatakse ainevaldkondades klassiti. Ainekavades esitatakse:

1) aine õppe-eesmärgid;

2) aine õpitulemused;

3) aine õppesisu (teemad, tundide arv teemade kaupa);

4) läbivad teemad;

5) lõimimise võimalused muude õppeainetega;

6) klassi- ja kooliväline tegevus;

7) kasutatav õppekirjandus ja õppevahendid.

(4) Kooliastmed on:

I kooliaste – 1.- 3. klass;

II kooliaste – 4.- 6. klass;

III kooliaste – 7.- 9.klass.

(5) Tulenevalt õpilaste arengu seaduspärasustest tagatakse lihtsustatud õppekava järgi õppivatele õpilastele Põhikooli lihtsustatud riiklikus õppekavas kehtestatud õpitulemuste saavutamine mitte kooliastmeti, aga järgmiselt: 1.- 2. klassi õpitulemused hiljemalt 2. klassi lõpuks; 3.-5. klassi õpitulemused hiljemalt 5. klassi lõpuks; 6.-7. klassi õpitulemused hiljemalt 7. klassi lõpuks; 8.-9. klassi õpitulemused põhikooli lõpuks.

I ÕPPE- JA KASVATUSEESMÄRGID NING -PÕHIMÕTTED

§1. Üldsätted

Narva Keeltelütseum on vene õppekeele õppeasutus, mis on võimeline säilitama rahvusliku ja kultuurilise identiteedi õpilaste arusaamist integratsiooni vajalikkust Eesti ja Euroopa ühiskonda. Selleks, et integreeruda Eesti ühiskonda ning luua eestikeelses keskkonnas suhtluskonda vanemate soovil avatakse varase keelekümblusega klasse.

Põhikoolis pakub kool vanemate soovi korral võimalust õppida inglise keelt süvendatult alates 1. klassist.

Lütseumis peetakse oluliseks, et õpilane omandaks hea võõrkeelteoskuse. Selleks on loodud võimalus õpilastele osaleda inglise keele ringide tegevuses. Inglise keele ringid ja lisatunnid on lisatud kooli õppekavasse alates 1.klassist. Koolil on pikaajased kogemused inglise keele süvaõppe vallas.

Oluline suund kasvatustöös on ka projekti ja üliõpilaste teadustööde korraldus, et luua konkurentsivõimelist ja sotsiaalse mobiilsuse isikut.

Koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel ja vanema nõusolekul võivad hariduslikke erivajadustega õpilased õppida lihtsustatud õppel, mille rakendamisel arvestatakse õpilaste individuaalseid hariduslikke erivajadusi. Lihtsustatud õppe põhiülesanne on toetada ja suunata tuge vajava õpilase arengut. Iga õpilase hariduslike erivajaduste ületamiseks või vähendamiseks rakendatakse temale sobilikke eripedagoogilisi meetodeid. Vajaduse korral koostatakse õpilasele individuaalne õppekava, milles esitatakse nõuded õpitulemustele.

§2. Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid

Narva Keeltelütseumi õppetegevuse põhieesmärgid põhikoolis.

- Aidata kaasa õpilaste kasvamisele loovateks, mitmekülgeteks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus.
- Tagada õpilase eakohane tunnetuslik, kõlbline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine.
- Tuua õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õppekeskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.

- Aidata õpilasel jõuda selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning tagab valmisoleku õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks.
- Kasvatada austust vene rahvuskultuuri ja teiste rahvaste rahvuskultuuride vastu, samuti Euroopa väärtusi ja maailma üldsust.
- Tagada kõrgetasemeline haridus, sh Eesti üliõpilaste riigikeele omandamine tasemel, kus õpilased võivad jätkata oma haridusteed vene õppekeelega keskkoolis eesti keeles õpetatavate ainetega.
- Lihtsustatud õppe sisu on valdavalt suunatud praktiliste oskuste ja teadmiste omandamisele, õppe- ja kasvatusprotsessis kujundatakse õpilastel suutlikkust ja oskusi, et pingutada jõukohasel viisil ning teha koostööd nii eakaaslaste kui ka erinevate täiskasvanutega. Taotletakse, et õpilastel kujuneksid teadmised, oskused ja hoiakud, mis võimaldavad neil (vajaduse korral suunamise või abiga) jälgida, hinnata ning kohendada oma käitumist ja õpitegevust. Väärtushoiakute kujundamisel taotletakse, et õpilane tunneb vastutust oma tegude tagajärgede eest, järgib üldlevinud väärtusi, määratleb end riigi kodanikuna.
- Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.

§3. Õppe- ja kasvatustegevuse printsiibid

Planeerimisel ja rakendamisel kool põhineb järgmistel põhimõtetel:

- õpilasel töökoormus on eakohane;
- suurt tähelepanu pööratakse õpilaste teadmiste, oskuste ja võimete praktilisele kohaldamisele;
- kasutatakse erinevaid kaasaegseid õppemeetodeid, eelistades aktiivset õppimist;
- kasutatakse diferentseeritud õppimise põhimõtet erivajadustega õpilaste õppe toetamiseks;
- koolitegevuse ja tulemuste terviklikkust saavutatakse integreerimise kaudu õppetegevusesse;
- õpilased ja nende vanemad on aktiivselt kaasatud arutelluse ja küsimuste lahendamisesse, mis on seotud haridusega.

II ÜLD- JA VALDKONNAPÄDEVUSTE KUJUNDAMINE

(1) Riikliku õppekava tähenduses on pädevus asjakohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas tulemuslikult toimida. Pädevused jagunevad üld- ja valdkonnapädevusteks.

(2) Õpilastes kujundatavad üldpädevused on:

1) kultuuri- ja väärtuspädevus – suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid;

2) sotsiaalne ja kodanikupädevus – suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme; austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvuste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel;

3) enesemääratluspädevus – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada suhtlemisprobleeme;

4) õpipädevus – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varemõpituga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi;

5) suhtluspädevus – suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi;

6) matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt;

7) ettevõtlikkuspädevus – suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmärgid, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele; võtta arukaid riske;

8) digipädevus – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvas ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada

digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

(3) Lihtsustatud õppes käsitatakse pädevust kui võimetekohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute kogumit, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas loovalt, ettevõtlikult ja paindlikult toimida. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu ning tunni- ja koolivälises tegevuses. Üldpädevuste kujunemist jälgivad ja suunavad õpetajad ning tugispetsialistid omavahelises koostöös ning kooli ja kodu koostöös.

Õpilastel kujundatavad üldpädevused on:

1) kultuuri- ja väärtuspädevus – tunnetab end oma rahvuse liikmena ja Eesti kodanikuna, väärtustab maailma eri rahvaste ja kultuuride mitmekesisust, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamuste vabalt ja lugupidavalt, tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning väärtustab eesti keele ja kultuuri säilimist ja arengut; tunneb ja järgib üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires;

2) sotsiaalne ja kodanikupädevus – on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust; teab oma peamisi õigusi ja kohustusi,

oskab nende eest seista, arvestab rühma huvisid ja isiklikku huvi; järgib vastutustundlikult ühiselu reegleid, konflikte lahendades arvestab seadusi ning moraalinorme;

3) enesemääratluspädevus – mõistab ja väärtustab iseennast ja enda arengut, hindab adekvaatselt oma võimeid ja toimetulekut igapäevaelus, juhib oma käitumist erinevates olukordades; väärtustab tervislikku eluviisi, on füüsiliselt aktiivne;

4) õpipädevus – õpib vastavalt oma võimetele, planeerib õppimist, sh enesekontrolli, järgib kavandatud. Täidab korrektselt jõukohaseid ülesandeid individuaalselt ja rühmas, kasutab sobivaid teabevahendeid. On avatud uutele teadmistele ja oskustele;

5) suhtluspädevus – suhtleb olukorda ja suhtlemispartnereid arvestades, esitab oma soove, selgitab oma seisukohti, osaleb arutelus; loeb, mõistab, kirjutab ja loob tekste iseseisvaks toimetulekuks vajalikul tasemel, kasutab teabevahendeid; mõistab ja kasutab võõrkeeles lihtsamaid igapäevaseid väljendeid ning fraase, tuginedes vajaduse korral abivahenditele;

6) matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalane pädevus – lahendab elulisi probleemsituatsioone, kasutades omandatud matemaatilisi, loodusteaduslikke ja/või tehnoloogiaalaseid teadmisi-oskusi ning (abi)vahendeid; mõistab inimese ja keskkonna vahelisi seoseid, suhtub elukeskkonda vastutustundlikult ja hoolivalt, elab ning tegutseb loodust ja keskkonda säästvalt;

7) ettevõtlikkuspädevus – on tegutsemisaldis, väärtustab praktilist tööd ja on valmis kutse- ja elukestvaks õppeks. Hindab adekvaatselt oma võimeid. Püstitab ja täidab endale seatud eesmärgid ning võtab vastutuse oma tegude eest;

8) digipädevus – orienteerub ja tegutseb infotehnoloogilises maailmas eesmärgipäraselt ja turvaliselt. Otsib ja kasutab infot, tunneb lihtsamaid programme ja keskkondi. Järgib digikeskkonnas üldkehtivaid moraali- ja väärtuspõhimõtteid.

(4) Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna. Ainevaldkonna õppeainete õpetamise peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad lõiming teiste ainevaldkondade õppeainetega ning tunni- ja kooliväline tegevus. Valdkonnapädevuste kirjeldused on esitatud ainevaldkondade kavades.

(5) Kolmanda kooliastme lõpus õpilane:

- tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires;
- tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele ja arengule. Omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt;

- on teadmishimuline, oskab õppida ja leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu; on ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale, seab endale eesmärgid ja tegutseb nende nimel,
- juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest;
- suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid;
- valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda kirjalikult ja suuliselt ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid tekste;
- suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõttemetodite (loogika ja ruumilise mõtlemise) ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist;
- mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes;
- oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi;
- suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada;
- on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust;
- suudab väljendada ennast loominguliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist;
- väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne;
- mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele.

(6) Valdkonnapädevused on ainekavades esitatud pädevused, mille kujunemine toimub õppeaineti

ainetundides. Valdkonnapädevuste kujunemist toetavad ainekavades esitatud õppeainete eesmärgid ja õpitulemused, teiste ainevaldkondade õppeained ning tunni- ja kooliväline tegevus.

(7) Ainevaldkonna moodustavad lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained. Riiklikus õppekavas on järgmised ainevaldkonnad:

- keel ja kirjandus: vene keel, kirjandus, eesti keel teise keelena;
- võõrkeeled: võõrkeel A, võõrkeel B;
- matemaatika: matemaatika;
- loodusained: loodusõpetus, bioloogia, geograafia, füüsika, keemia;
- sotsiaalsed: inimeseõpetus, ajalugu, ühiskonnaõpetus;

- kunstiained: muusika, kunstõpetus;
- tehnoloogia: tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus;
- kehaline kasvatus: kehaline kasvatus.

III ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE TEMAATILISED RÕHUASETUSED

(1) Esimeses klassis on õpetuse ja kasvatus põhitaotluseks õpilaste kohanemine koolieluga, turvatunde ja eduelamuste kogemine ning valmisoleku kujunemine edasiseks edukaks õppetööks. Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu diferentseeritakse õppeülesandeid ja nende täitmiseks kuluvat aega. Esimeses kooliastmes keskendutakse:

- kõlbeliste tõekspidamiste ning heade käitumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele;
- positiivse suhtumise kujunemisele koolis käimisesse ja õppimisesse;
- õpiharjumuse ja -oskuste kujundamisele ning püsivuse, iseseisvuse ja eesmärgistatud töö oskuste ning valikute tegemise oskuste arendamisele;
- eneseväljendusoskuse ja -julguse kujunemisele;
- põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste omandamisele, sealhulgas üksteist toetavate ja väärtustavate suhete kujunemisele õpilaste vahel;
- õpiraskuste äratundmisele ning tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

(2) Teises kooliastmes on õpetuse ja kasvatus põhitaotluseks vastutustundlike ja iseseisvate õpilaste kujunemine. Õppetöös on oluline äratada ja säilitada õpilaste huvi õppekavaga hõlmatud teadmis- ja tegevusvaldkondade vastu. Teises kooliastmes keskendutakse:

- õpimotivatsiooni hoidmisele ja tõstmisele, seostades õpitut praktikaga ning võimaldades õpilastel
- teha valikuid, langetada otsuseid ja oma otsuste eest vastutada;
- huvitegevusvõimaluste pakkumisele;
- õpilaste erivõimete ja huvide äratundmisele ning arendamisele;
- õpiraskustega õpilastele tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

(3) Kolmandas kooliastmes on õppe ja kasvatus põhitaotlus aidata õpilastel kujuneda vastutustundlikeks ühiskonnaliikmeteks, kes igapäevaelus iseseisvalt toime tulevad ning suudavad oma huvidele ja võimetele vastavat õpiteed valida. Kolmandas kooliastmes keskendutakse:

- õpimotivatsiooni hoidmisele;
- õppesisu ja omandatavate oskuste seostamisele igapäevaeluga ning nende rakendatavuse tutvustamisele tulevases tööelus ja jätkuõpingutes;
- erinevate õpistrateegiate teadvustatud kasutamisele ning enesekontrollimise oskuse arendamisele;
- pikemaajaliste õppeülesannete (sealhulgas uurimuslike õppeülesannete) planeerimisele, eesmärkide püstitamisele ja oma tulemuste hindamisele;

- õpilaste erivõimete ja huvide arendamisele;
- õpilaste toetamisele nende edasiste õpingute ja kutsevalikute tegemisel.

(4) Lihtsustatud õppel põhikooli lõpetaja on praktilist tööd väärtustav ja täiendus- ning kutseõppeks valmis olev ühiskonnaliige. Ta on isiksus, kes on motiveeritud jätkama õpinguid ja tuleb võimalikult iseseisvalt toime erinevates rollides: perekonnas, võimetekohasel tööl ja avalikus elus.

(5) Lihtsustatud õppe puhul arvestatakse õpilaste arenguperioodidega, mis jagunevad järgmiselt: 1.–2. kl, 3.–5. kl, 6.–7. kl, 8.–9. kl. Selline jaotus, mis ei ühti kooliastmetega, tuleneb õpilaste arengu seaduspärasustest – muutustest õppijate kognitiivses arengus ning kõne ja isiksuse arengus. Eri arenguperioodidel taotletavad pädevused kirjeldavad kokkuvõtvalt õpilase arengut eakohaste üldpädevuste ning õpitulemuste kaudu.

(6) Taotletavad pädevused ning õppe ja kasvatuse rõhuasetused arenguperioodide kaupa

Taotletavad pädevused 1.–2. klassis

2. klassi lõpuks õpilane:

- 1) tunneb end oma pere liikmena, oma klassi ja kooli õpilasena;
- 2) osaleb klassi ühistegevuses;
- 3) kontakteerub ühistegevuses teiste inimestega, palub abi ja osutab ise abi kaaslastele;
- 4) kuulab ja vastab küsimustele; väljendab ennast 3–4-sõnaliste lihtlausetega;
- 5) eristab oma-võõrast-ühist;
- 6) hoiab korras oma välimuse; hoiab puhtust ja korda; hoiab korras oma koolitarbed;
- 7) leiab täiskasvanu suunamisel paberilehelt ja raamatu leheküljelt vajalikku teavet;
- 8) täidab ülesanded koostegevuses, eeskuju ja näidise järgi, omandatud oskuste piires suulise korralduse kohaselt;
- 9) viib kokku eseme, selle kujutise ja keelelise väljendi; tunneb kirjelduse järgi ära tuttavaid esemeid ja nähtusi;
- 10) vaatleb ning võrdleb täiskasvanu juhendamisel esemeid ja nähtusi; järjestab ja rühmitab esemeid ning nende kujutisi ühe-kahe tajutava tunnuse (kuju, suuruse, värvuse) alusel;
- 11) loeb jõukohast õpitud teksti lühikeste sõnade ja/või kõnetaktide kaupa;
- 12) arvutab õpitud arvuvalla piires ning mõõdab täiskasvanu abiga;
- 13) tunneb rõõmu liikumisest, loovast ja käelisest tegevusest;
- 14) käitub õpitud oskuste piires viisakalt, ohutult ja ümbrust hoidvalt; hindab oma ja teiste käitumist õige/vale, meeldib / ei meeldi tasandil.

Õppe ja kasvatus rõhuasetused 1.–2. klassis

(1) Esimesel arenguperioodil on põhitaotluseks õpilaste kohanemine koolieluga, õpilase rolli mõistmine ja vastavate alusoskuste omandamine: kuulamine, adekvaatne reageerimine küsimustele ja korraldustele, vaatlemine, osalemine dialoogis, tegevusse lülitumine ning ühelt tegevuselt teisele ümberlülitumine. Õppeeesmärgiks on elementaarse lugemis-, kirjutamis- ja arvutamisoskuse omandamine.

(2) Õpetaja suunamisel õpivad õpilased tundma lähiümbrust ning igapäevaelu nähtusi. Lisaks iseendaga seonduva teadvustamisele kujundatakse õpilastel ka arusaamist mina-meie-suhetest. See kujuneb kontaktis ning koostegEVuses täiskasvanu ja klassikaaslastega, osalemisel õppemängudes ja ühistegEVustes.

(3) Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu diferentseeritakse ülesandeid, nende täitmiseks kuluvat aega ning õpetaja osaluse ja abi osakaalu. Õpetaja osaleb laste tegevustes suurel määral. Õpilased täidavad õpiülesandeid koostegEVuses, matkimise, näidise järgimise toel ja omandatud oskuste piirides suulise korralduse järgi. Õpilaste tegevust verbaliseerib valdavalt õpetaja.

(4) Õpilased vajavad õppetegEVustes palju materialiseerimist ja näitlikke vahendeid. Õpilaste juhendamisel kasutatakse lühikesi suulisi korraldusi. Peamiseks õppemeetodiks on praktiline harjutamine. Olulisel kohal on õppimine praktilise tegevuse või didaktilise mängu kaudu.

(5) Õppetöö korraldamisel on eelistatud üldõpetuslik tööviis või üldõpetuse ja aineõpetuse kombineeritud variant.

Taotletavad pädevused 3.–5. klassis

5. klassi lõpuks õpilane:

- 1) osaleb jõukohaselt ühistegEVuses, abistab kaaslast; alustab ja jätkab dialoogi; väljendab ennast arusaadavalt (sh lühitekstide abil);
- 2) mõistab omandisuhteid oma-võõras-ühine ja käitub vastavalt;
- 3) hoolitseb oma välimuse ja tervise eest;
- 4) hoiab puhtust ja korda kodus ja koolis; käitub looduses hoolivalt;
- 5) oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas, vormistab oma õpiülesanded nõuetekohaselt;
- 6) täidab ülesandeid eeskuju, näidise ja õpitud oskuse piirides verbaalse korralduse (sh kirjaliku juhendi) järgi; kasutab õpiülesannete täitmisel tuttavaid abivahendeid (sh lihtsaid skeeme ja sümboleid);
- 7) kirjeldab oma õpitegevust nii tegevuse ajal kui ka tagantjärele; kasutab täiskasvanu suunamisel õpitud enesekontrollivõtteid;

- 8) vaatab sihipäraselt, võrdleb ning rühmitab etteantud rühmitusaluse järgi esemeid ja nähtusi; kirjeldab neid õpetaja küsimuste ja tugisõnade abil;
- 9) loeb õpitud teksti ladusalt, leiab ja mõistab suunamisel tekstides sisalduvat teavet;
- 10) eristab tuttavates olukordades ja oma tegevuses põhjust, tagajärge ja eesmärki; arvestab teadaolevaid motiive ja tingimusi käitumisaktide hindamisel, väljendab käitumisaktis ilmnenu iseloomuomadusi;
- 11) arvutab ja mõõdab õpitud oskuste piires;
- 12) oskab täiskasvanu juhendamisel kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid;
- 13) käitub koolis ja avalikes kohtades viisakalt, tunneb ja järgib lihtsamaid kombeid; kirjeldab täiskasvanu suunamisel oma käitumist konfliktsituatsioonis;
- 14) oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda; oskab ohutult liigelda;
- 15) austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid.

Õppe ja kasvatus e rōhuasetused 3.–5. klassis

- (1) Teisel arenguperioodil jätkub positiivse suhtumise kujundamine õppimisse, keskendutakse õpiharjumuste ja -oskuste ning püsivuse arendamisele. Õpetaja olulisim ülesanne on toetada iga õpilase eneseusku ja motivatsiooni.
- (2) Tähelepanu pööratakse eneseväljendusoskuse ja -julguse kujundamisele, põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste omandamisele, sh üksteist toetavate suhete kujunemisele õpilaste vahel.
- (3) Õpilased vajavad jätkuvalt suunamist ja õpitegevuse reguleerimist, sh eeskuju ja näidiseid õpiülesannete sooritamisel. Sisekõne kujunemine võimaldab neil arendada oma oskusi õpitegevuse kavandamisel ja reguleerimisel: orienteerumist ülesandes, planeerimist, algoritmide ja tuttavate abivahendite valikut ning kasutamist, enesekontrolli sooritamist.
- (4) Õpilastel kujundatakse oskust mõista ning järgida lühikesi ja lihtsaid tööjuhiseid, nii suulisi kui ka kirjalikke lihtkorraldusi.
- (5) Peamiseks õppemeetodiks on praktiline harjutamine. Õpilased vajavad õpitegevustes abivahendeid, näitlikkust, sh algoritme.

Taotletavad pädevused 6.–7. klassis

7. klassi lõpuks õpilane:

- 1) mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena ning käitub vastavalt rollile; peab kinni kokkulepetest;

- 2) oskab kaaslast kuulata ja teda tunnustada; oskab oma arvamust rahulikult väljendada ja selgitada; mõistab, et inimesed ja seisukohad võivad olla erinevad;
- 3) oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, kasutab omandatud õpivõtteid ja tuttavaid abivahendeid;
- 4) oskab koostada päevakava ja seda järgida; mõistab töö vajalikkust;
- 5) oskab märgata õppetöös tekkivaid raskusi, küsib vajaduse korral abi ja kasutab seda;
- 6) oskab oma tegevust õppesituatsioonis kavandada, vajalikke tegevusi valida ja rakendada, tulemust kontrollida ja hinnata;
- 7) vaatab sihispäraselt, võrdleb ning rühmitab esemeid ja nähtusi; kirjeldab neid tugisõnade abil; teeb järeldusi; loeb lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti;
- 8) loeb õpitud teksti ladusalt, leiab teavet oma teadmiste vastavatest tekstidest ning esitab seda suuliselt ja kirjalikult vastavalt õpitud oskustele;
- 9) arvutab ja mõõdab õpitud oskuste piires;
- 10) oskab kasutada arvutit ja interneti suhtlus- ja õppevahendina;
- 11) hindab objektiivselt kaaslaste käitumist, saab aru iseloomude ja võimete erinevustest; lahendab konflikte rahumeelselt;
- 12) oskab kirjeldada oma käitumist, mõista ja tunnustada oma eksimusi ning vajaduse korral korrigeerida oma käitumist/tegevust;
- 13) väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest;
- 14) väärtustab säästvat eluviisi, huvitub loodusest ja oskab looduses käituda.

Õppe ja kasvatus eesmärgid 6.–7. klassis

- (1) Kolmandal arenguperioodil keskendutakse jätkuvalt õpiharjumuste ja õpioskuste kujundamisele, samuti püsivuse, iseseisvuse ning eesmärgistatud töötamise ja valikute tegemise oskuste arendamisele.
- (2) Jätkuvalt pööratakse tähelepanu eneseväljendusoskuse ja -julguse kujundamisele, põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste arendamisele. Tähtsal kohal on oma arvamuse väljendamise ja selgitamise, kaaslaste arvamuste aktsepteerimise, suhtlusprobleemide lahendamise ning viisaka käitumise oskuste kujundamine.
- (3) Vajalik on toetada iga õpilase eneseusk ja õpimotivatsiooni. Oluline on kujundada oskust märgata õppetöös tekkivaid raskusi, küsida vajaduse korral abi ja seda kasutada.
- (4) Õppeprotsessis on suur osakaal praktilisel harjutamisel. Õpilaste juhendamisel lähtutakse algoritmidest, oluline on suunata õpilasi aktiivsemalt algoritme ka iseseisvalt kasutama, sh oma tegevust kontrollima.

Taotletavad pädevused 8.–9. klassis

9. klassi lõpuks õpilane:

- 1) tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme;
- 2) väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi;
- 3) suhtleb vastavalt olukorrale, arvestab suhtluspartneriga;
- 4) arvestab rühma huvisid ja isiklikku huvi, peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ja tunneb vastutust oma tegude eest;
- 5) esitab oma soove, selgitab oma seisukohti, osaleb arutelus ja arvestab teistega; mõistab kompromisside vajalikkust; oskab seista oma õiguste eest ning lahendada konflikte rahumeelselt, arvestades ühiselunorme;
- 6) lahendab lihtsamad eriolukorrad, astub vastu ebasoovitavatele ahvatlustele ning eetiliselt või õiguslikult vääradele ettepanekutele;
- 7) täidab korrektselt jõukohaseid ülesandeid individuaalselt ja rühmas; mõistab ülesannete õige tõlgendamise ning enesekontrolli tähtsust, kasutab omandatud õpivõtteid;
- 8) loeb, kirjutab ja loob tekste iseseisvaks toimetulekuks vajalikul tasemel;
- 9) oskab kasutada jõukohaseid teabevahendeid, sh arvutit ja interneti suhtlusvahendina ning infootsingul;
- 10) teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning huvisid; väärtustab praktilist tööd ja õppimist ning on valmis jätkama õpinguid täiendus- ja kutseõppes;
- 11) mõistab igapäevaelus ilmnevaid inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes;
- 12) väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne.

Õppe ja kasvatus eesmärgid 8.–9. klassis

- (1) Neljandal arenguperioodil on põhitähtsuseks vastutustundliku suhtumise ja võimalikult iseseisvate õpi- ja tööoskuste kujundamine. Eesmärgiks on, et õpilased tulevad igapäevaelus toime iseseisvalt ning jätkavad õpinguid vastavalt oma võimetele.
- (2) Jätkuvalt on olulisel kohal suhtlemis- ja koostööoskuste kujundamine, õpimotivatsiooni hoidmine ja tõstmine. Kujundatakse oskust oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, hinnata oma tugevaid ja nõrku külgi ning teadvustada oma huvisid.
- (3) Tähtsal kohal on enesejuhtimise oskuste kujundamine, suurendatakse õpilaste iseseisvust oma tegevuse kavandamisel, sooritamisel ja tulemuse hindamisel. Järjepidevalt harjutatakse valima ning rakendama eesmärgi saavutamiseks vajalikke tegevusi ja vahendeid ning kasutama enesekontrollivõtteid.

(4) Õppeprotsessis on suur osakaal praktilisel harjutamisel, õppesisu ja omandatavaid oskusi seostatakse igapäevaeluga.

IV LÄBIVAD TEEMAD JA NENDE KÄSITLEMISE PÕHIMÕTTED

(1) Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

(2) Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:

- õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärke;
- aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja
- meetodid, viiakse koos läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
- valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;
- läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatöona;
- korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälist õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

(3) Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivad teemad on:

Elukestev õpe ja karjääri planeerimine – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis

- õppima kogu elu,
- täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas,
- kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid.

Keskkond ja jätkusuutlik areng – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks,

- vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes
- hoiab ja kaitseb keskkonda,
- väärtustab jätkusuutlikkust,
- on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele.

Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes

- mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust,
- tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele.

Kultuuriline identiteet – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks,

- kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaidi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel,
- kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast,
- kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust,
- kes on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis.

Teabekeskond – taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes

- tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskkonda,
- suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaksvõetud kommunikatsioonieetika järgi.

Tehnoloogia ja innovatsioon – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutavas tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas.

Tervis ja ohutus – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline

- järgima tervislikku eluviisi,
- käituma turvaliselt,
- kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele.

Väärtused ja kõlblus – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes

- tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid,
- järgib neid koolis ja väljaspool kooli,
- ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

V LÕIMINGU PÕHIMÕTTED

(1) Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist.

(2) Lähedaste õppe-eesmärkide ja sisuga õppeained moodustavad õppetsükli. Õppetsükli põhieesmärk on kujundada vastava valdkonna pädevused, mida toetavad ka vastavate õppeainete ja õpitulemuste eesmärgid. Õppetsükli pädevuste kujundamisele aitavad kaasa ka teiste õppetsüklike õppeained ning klassi- ja kooliväline tegevus.

(3) Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete üldosa järgimisel, õppeainete, koolisiseste projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil.

Lõimingu saavutamiseks korraldatakse põhikoolis õpet ja kujundatakse õppekeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitlust: täpsustades pädevusi, seades õppe-eesmärke ning määrates erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku.

(4) Lõimimine võib olla nii horisontaalne kui ka vertikaalne. Horisontaalne lõiming hõlmab ainetevahelisi ajalisi eesmärke, meetodeid ja võtteid, mis põhinevad erinevate õppekavade samalaadse materjali ühendamisel ning läbib õppetsükleid.

(5) Vertikaalne lõiming läbib ühe õppeaine raames materjali ühendamise kaudu läbi läbivate teemade, mis korduvad eri õppeaastatel erinevates keerukuse astmetes. Vertikaalne lõiming eeldab üldpädevuste kujundamist võttes arvesse temaatilisi rõhuasetusi.

VI TUNNIJAOTUSPLAAN ÕPPEAINETI JA AASTATI, VALIKKURSUSTE LOENDID JA VALIMISE PÕHIMÕTTED NING

ERINEVATE ÕPPEKEELTE KASUTAMINE ÕPPEAINETI

§1. Tunnijaotusplaan õppeaineti ja astmeti

(1) Vastavalt Põhikooli riiklikule õppekavale on Narva Keeltelütseumis järgmised kohustuslikud õppeained: vene keel, kirjandus, eesti keel teise keelena, A-võõrkeel, matemaatika, loodusõpetus, geograafia, bioloogia, keemia, füüsika, ajalugu, ühiskonnaõpetus, inimeseõpetus, muusika, kunst, tööõpetus, kehaline kasvatus. Kohustuslik eesti keele teise keelena õpe algab koolis 1. klassis. A-võõrkeelena õpitakse inglise keelt.

Tabel 1. I, II ja III astme tunnijaotusplaan.

Õppeaine	I aste	II aste	III aste
vene keel	13	8	3
kirjandus	0	4	6
eesti keel teise keelena	12	15	15
A-võõrkeel	3	9	9
matemaatika	10	13	13
loodusõpetus	3	7	2
geograafia			5
bioloogia			5
keemia			4
füüsika			4
ajalugu		3	6
inimeseõpetus	2	2	2
ühiskonnaõpetus		1	2
muusika	6	4	3
kunst	4,5	3	3
tööõpetus	4,5	5	5
kehaline kasvatus	8	8	6
Valikained			
inglise keel	2		1
arvutiõpetus		1	1

(1) Vastavalt Põhikooli lihtsustatud õppekavale ning arvestades koolivälise nõustamismeeskonna soovitusi ja vanema nõusolekut lihtsustatud õppel õppivate õpilaste tunnijaotusplaan on järgmine.

Tabel 2. I, II ja III astme tunnijaotusplaan (lihtsustatud õpe).

Õppeaine	1.klass	2.klass	3.klass	4.klass	5.klass	6.klass	7.klass	8.klass	9.klass
vene keel	7	9	8	7	7	6	6	6	6
eesti keel teise keelena	0	0	2	2	2	2	2	2	2
matemaatika	5	5	5	5	5	5	4	5	5
loodusõpetus	1	1	2	2	2	4	4	4	4
ajalugu						1	2	2	1
inimeseõpetus	1	1	1	2	2	2	2	2	1
muusika	1	2	1	1	1	1	1	1	1
kunst	1	1	1	1	1	1	1	1	1
tööõpetus	2	2	2	2	4	4	4	5	7
kehaline kasvatus	2	2	1	2	2	2	2	2	2
Valikained	0	0	2	1	2	2	2	2	2

§2. Valikkursuste loendid ja nende valimise põhimõtted

(1) Põhikool võimaldab õpilasele õppe valikainetes alljärgnevas tunnijaotusplaanis vastavalt klassidele esitatud nädala õppetundide mahus.

Tabel 3. Valikainete tunnijaotusplaani.

Valikained	2.klass	6.klass	9.klass
inglise keel	2		1
arvutiõpetus		1	1

(2) Valikainete valimise põhimõtted:

- valikainete valiku põhikoolis teeb kool lähtudes õpilaste huvidest;
- valikainete sisuline pool peab täiendama õpilase väärtus- ja sotsiaalpädevusi ja toetama aineõpet.

§3. Erinevate õppekeelte kasutamine õppeaineti

(1) Narva Keeltelütseumi õppekeel on vene keel, koolis tegutsevates keelekümblusklassides on õppekeeleks eesti keel.

(2) Alates 01.09.2023. aastast toimub Narva Keeltelütseumis üleminek eesti õppekeelele sotsiaalainete (ajalugu, ühiskonnaõpetus, inimeseõpetus) õpetamisel.

(3) Kooli valikul ning õpilaste ja lastevanemate sooviavaldusi arvesse võttes, õpetatakse alates 1. klassist mõningaid õppeaineid eesti keeles või inglise keeles. Eelkõige on nendeks õppeaineteks kehaline kasvatus, muusika, inimeseõpetus, ajalugu, ühiskonnaõpetus, kunst ja tööõpetus. Tundides luuakse keelekeskkond, mis aitab eesti või inglise keelt omandada aktiivmeetodite kasutamisel.

(4) Alates 1.klassist vanemate soovi ja kooli võimaluste arvestades korraldatakse õpet varase keelekümbluse programmi järgi.

(5) Keelekümblus on õppevorm, mida rakendatakse Eestis riikliku programmi kaudu eesti keele kui teise keele paremaks omandamiseks. Keelekümbluse eesmärgid:

- eesti keele kõrge funktsionaalne oskus (lugemisel, kirjutamisel, rääkimisel, kuuldust arusaamisel);
- vene keele valdamine eakohasel tasemel;
- klassile vastav edasijõudmine muudes õppeainetes;
- eesti ja vene kultuuride mõistmine ning väärtustamine.

(6) Keelekümblusklasside tunnijaotusplaani koostamisel lähtuti riikliku õppekava põhimõtetest. Keelekümblusklassides teadmiste omandamine on muudetud eluliseks ja mõttekaks tegevuseks, sidudes selle õpilase huvide ja kogemustega väljaspool kooli. Õppetöös kasutatakse rohkelt

aktiivõppe elemente; eesti keele kui teise keele õpetamine toimub õppesisust lähtuvalt, kus keel ei ole omaette eesmärk, vaid vahend teadmiste omandamisel.

(7) Keelekümblusklassidele kehtib järgmine tunnijaotusplaan.

Tabel 4. I - II astme keelekümblusklasside tunnijaotusplaan.

Õppeaine	I aste	II aste
eesti keel	17	9
eesti kirjandus		6
vene keel ja kirjandus	8	12
A-võõrkeel	3	9
matemaatika	10	13
loodusõpetus	3	7
ajalugu		3
inimeseõpetus	2	2
ühiskonnaõpetus		1
muusika	6	4
kunst	4,5	3
tööõpetus	4,5	5
kehaline kasvatus	8	8
Valikained		
inglise keel	2	1
arvutiõpetus		1

Tabel 5. III astme keelekümblusklassidele tunnijaotusplaan.

Õppeaine	III aste
Eesti keel	15
Eesti kirjandus	4
Vene keel ja kirjandus	9
A-võõrkeel	9
matemaatika	13
loodusõpetus	2
geograafia	5
bioloogia	5
keemia	4
füüsika	4
ajalugu	6
inimeseõpetus	2
ühiskonnaõpetus	2
muusika	3
kunst	3
tööõpetus	5

Kehaline kasvatus	6
Valikained	
Inglise keel	2
arvutiõpetus	1

(8) Kooli valikul ning õpilaste ja lastevanemate sooviavaldusi arvesse võttes, õpetatakse alates 5. klassist tööõpetust teises keeles. Tundides luuakse keelekeskkond, mis aitab võõrkeelt omandada aktiivmeetodite kasutamisel.

VII LOOVTÖÖ KORRALDAMISE PÕHIMÕTTED NING TEMAATILISED RÕHUASETUSED

§1. Peamised põhimõtted

- (1) Õpingute jooksul kolmanda kooliastme vältel on iga põhikooli õpilane kohustatud täitma üht iseseisvat või rühma loovtööd.
- (2) Õpilane valib iseseisvalt või koordinaatori abil endale teema ja loovtöö juhendaja välja pakutud loovtööde teemade loetelust. Teemade loetelu asub kooliraamatukogus.
- (3) Loovtööde juhendamisel võtab osa kogu kooli õpetajaskond. Iga õpetaja võib õppeaasta jooksul juhendada mitte rohkem kui kolme loovtööd. Vajaduse korral võib loovtöö juhendaja kaasata koostööle ka teisi Narva Keeltelütseumi või kooliväliseid õpetajaid nõuandjate näol.
- (4) Kui loovtöö kirjutamise käigus tekib vajadus vajalike vahendite soetamiseks, siis koostatakse Narva Keeltelütseumi ja lastevanemate vahel leping, milles käsitletakse loovtööga seotud materjaalsete vahendite soetamisega olulisi küsimusi.
- (5) Lihtsustatud õppes õppivate õpilaste suhtes otsustab loovtöö kaitsmise võimalusest kooli õppenõukogu.

§2. Loovtöö koostamise juhend.

- (1) Septembri jooksul peab iga 7.klassi õpilane valima loovtöö teema ja juhendaja.
- (2) Õpilane teeb loovtööd kas iseseisvalt või rühmas, mille arvuline koosseis sõltub loovtöö vormist ja on määratud juhendaja poolt (reeglina koosneb rühm kahest või kolmest inimesest).
- (3) Loovtöö vormistamise nõuded sõltuvad töö vormist.
- (4) Teema sõnastust võib töö käigus parandada või muuta, kuid mitte hiljem kui kaks kuud enne töö kaitsmist.
- (5) Kui töö on valmis, siis esitatakse see kaitsmisele. Tööde kaitsmine toimub lähtuvalt nende valmidusest, mahust, vormist ja teemast. Kaitsmine korraldatakse kas detsembri, jaanuari või aprilli alguses.
- (6) Loovtöö lubatakse kaitsmisele retsensiooni olemasolul, mille on koostanud juhendaja. Samuti peab olema tehtud ka PowerPoint esitlus. Esitlus peab koosnema mitte vähem kui viiest slaidist. Esitluse kestvus peab olema mitte rohkem kui viis minutit.
- (7) Loovtööde tulemuste kokkuvõtte toimub iga õppeaasta lõpus korraldatud kooli teaduskonverentsil ja loovideede festivalil.
- (8) Loovtööd koostatakse ja kaitstakse 7.klassi jooksul. 8. ja 9. klassides on õigus kaitsta oma tööd ainult äärmisel juhul ja lapsevanema kirjaliku avalduse põhjal, kus on selgitatud, millisel põhjusel ei hoita tähtaegadest kinni.

§3. Loovtööde vormid

- Fotode või jooniste näitus.
- Referaat.
- Valmistoode.
- Mõistekaart.
- Esitlus.
- Uurimustöö.
- Projekt.
- Kunstiteos.
- Õppemudel.
- Õppe-, didaktiline arvutiprogramm.
- Interneti kodulehekülje, õppeaine blogi loomine.
- Virtuaalne galerii.
- Meistriklass.
- Filmi loomine.
- Kollaaž.
- Filmi, teatrietenduse jne retsensioon.
- Teemaatilise mängu läbiviimine.
- Musikaalne tsükkel luuletuste peale.
- Tunni korraldamine nooremate klasside õpilastele.
- Kooliürituse korraldamine.

Muud loovtööde vormid peavad olema eelnevalt kooskõlastatud kooli Metoodilise nõukoguga.

§4. Loovtööde hindamiskord.

(1) Igat loovtööd hinnatakse viie kriteeriumi järgi. Iga kriteeriumi järgi võib saada maksimaalselt 3 palli.

(2) Loovtööde hindamiskriteeriumid.

- Omapärasus. Vaadeldakse nii idee kui ka teostuse omapärasust.
- Vastutuse ja iseseisvuse tase loovtöö loomise käigus.
- Teema avamine ja käsitluse sügavus.
- Töö korrektne vormistus ja struktuur.
- Lõpliku töö kaitsmine.

§5. Loovtööde, mis nõuavad analüüsimist, uurimist või suure infomahuga töötamist etapid ja teostamiseks ettenähtud ajad.

- (1) 1 september – 1 oktoober. Loovtöö teema ja juhendaja valik.
- (2) 1 oktoober – 15 oktoober. Loovtöö teema ja eesmärgede planeerimine. Materjalide valimine, tegevuste jagamine rühmeliikmete seas. Korrigeerimine ja vajaduse korral teema muutmine.
- (3) 15 oktoober – 30 november/9 jaanuar/31 märts. Loovtööde tegemine.
 - 3.1. Mustandite esitamine juhendajale.
 - 3.2. Lõpliku töö (mustandi) esitamine juhendajale ja töö vormistamine.
 - 3.3. Lõpliku töö variandi vormistamine elektroonilisel kujul. Töö esitamine retsensioonile.
 - 3.4. Vajaduse korral töö korrigeerimine ja kordus retsensioonile esitamine.
 - 3.5. Loovtöö presentatsiooni ettevalmistamine kaitsmise jaoks.
- (4) 1-15 detsember, 10-25 jaanuar, 1-15 aprill. Loovtöö kaitsmiseks ettevalmistamine ja loovtöö kaitsmine.
- (5) 30 mai – 4 juuni. Loominguliskonverentsil ja/või ideede festivalil kokkuvõtte tegemine.

VIII ÜLEKOOLILISTE JA KOOLIDEVAHELISTE PROJEKTIDE KAVANDAMISE PÕHIMÕTTED

§1. Üldsätted

- (1) Ülekooliline projekt – mõne teema raames planeeritud ja teatud aja jooksul (üks nädal – kaks kuud) korraldatud ürituste süsteem, millesse on kaasatud Narva Keeltelütseumi mitmete klasside õpilased.
- (2) Koolidevaheline projekt – mõne teema raames planeeritud ja teatud aja jooksul (üks nädal – kaks kuud) korraldatud ürituste süsteem, millesse on kaasatud kas Eesti mitmete koolide õpilased või teiste maade koolid.
- (3) Ülekoolilise või koolidevahelise projekti planeerimisel tuleb arvestada osalejate koosseisu, projekti eesmärgid ja ülesandeid, oodatavaid tulemusi ja tähtaega.

§2. Ülekoolilise või koolidevahelise projekti eesmärgid ja printsiibid.

- (1) Ülekoolilise või koolidevahelise projekti korraldamise eesmärgid on järgmised: õppeainete integratsioon tundide sisestes ja välistes tegevustes läbivate teemade efektiivseks õppimiseks;

- integratsioon eesti ühiskonnas;
- loomingulise ja intellektuaalse potentsiaali arendamine õpilastel;
- koostöö oskuse arendamine õpilastel;
- iseseisva- ja rühmatöö oskuste arendamine õpilastel;
- uurimusliku tegevuse toetamine ja arendamine;
- enesetäiendamise oskuse kujundamine õpilastel;
- projekti metoodika arendamine;
- ettekujutuste projekti tegevuse kohta arendamine;
- õpetajate ja õpilaste rühmatöö toetamine.

- (2) Ülekoolilise või koolidevahelise projekti korraldamisel rakendatakse järgmisi printsiipe:

- ainsat informatsioonilist ruumi loomine koolis;
- projekti korraldamises huvitatud inimeste kaasamine koostööks;
- projektitöö planeerimine vastavalt tegevuste valdkondadele (ökoloogiline, sotsioloogiline, etnograafiline, lingvistiline jne);
- projektitöö planeerimine vastavalt tegevuste tüüpidele (otsimine, uurimine, looming jne);
- motivatsiooni kujundamine ja õpilaste kaasamine projekti-uurimusliku tegevusse;
- terve õpetajate kollektiivi õpetamine projekti tegevuste alustele;
- projektitööde hindamissüsteemi välja kujundamine;

- projekti tegevuse populariseerimine õppeainete õppimise raames;
- projektide raames korraldatud kooli teaduskonverentside osalejate arvu igaaastane kasv.

IX ÕPPE JA KASVATUSE KORRALDUS

(1) Narva Keeltelütseumi põhikoolis toimub statsionaarne tavaõpe, kus kõiki õppekavas loetletud õppeaineid õpetatakse kogu õppeaasta vältel vastavalt tunnijaotusplaani alusel koostatud tunniplaanile.

(2) Õppeaasta pikkuseks on vähemalt 175 (lõpuklassil 185) õppepäeva. Kooliaasta algab üldjuhul 1.septembril. Õppeaasta koosneb 3 õppeperioodist ja 5 vaheaegadest. Suvevaheajal on tagatud igale põhikooli õpilasele vähemalt 10 järjestikuse nädala pikkune puhkus kõigist õppe ja eksamitega seotud tegevustest.

(3) Õppe- ja kasvatuskorralduse põhivorm on õppetund. Õppetund on kooli päevakavas või õpilasele koostatud individuaalses õppekavas juhendatud õppeks ettenähtud ajavahemik. Õpet võib korraldada ka väljaspool kooli ruume (sealhulgas kooliõues, looduses, muuseumides, arhiivides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes) ning virtuaalses õpikeskkonnas. Õppetunni arvestuslik pikkus on 45 minutit. Õppetund vaheldub vahetunniga. Õppetunni võib jagada mitmeks osaks ning kuni kaks õppetundi võib toimuda järjest, ilma vahetunnita. Vahetunni pikkus on vähemalt 10 minutit iga õppetunni kohta.

(4) Põhikool korraldab õppe, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist. Õppekoormus vastab õpilase jõuvarudele. Õpilaste nädalakoormus põhikooli klassides on:

1. klass – 20 õppetundi;
2. klass – 23 õppetundi;
3. ja 4. klass – 25 õppetundi;
5. klass – 28 õppetundi;
6. ja 7. klass – 30 õppetundi;
8. klassis – 32 õppetundi;
9. klass – 32 õppetundi.

(5) Koolitöö toimub vastavalt kooli Põhimääruse ja kodukorra reeglitele.

(6) Õpetamise all mõistetakse õppimiskeskonda ja õppimistegevuste korraldamist nii, et panna õpilaste ees eakohaseid ülesandeid, mis nõuavad pingutust, mille abil õpilased saavutavad oodatavaid õppimistulemusi.

(7) Õppimise planeerimisel ja realiseerimisel:

- arvestatakse õpilase tunnetus- ja mõtlemisprotsessi, tema võimeid, keele, kultuuri ja pere asjaolu;
- vanust, sugu, tervise seisundit, huvisid ja kogemust;

- arvestatakse sellega, et õpilase õppimiskoormus peab olema ea- ja võimukohane tema jaoks,
- võimaldades õpilasele aega puhkamiseks ja oma huvidega tegelemiseks;
- õpilastele antakse võimalust saada mitmekesisist kogemust kultuuri erinevates valdkondades;
- saadud teadmisi ja oskusi kasutatakse reaalses olukorras; viiakse läbi uurimuslike töid ja õpitudmaterjali seostatakse igapäevase eluga;
- võimaldatakse õppimist ja probleemide lahendamist erinevates sotsiaalsetes suhetes (õpilane-õpetaja, õpilane-õpilane);
- kasutatakse kaasaegset ja mitmekesisist metoodikat, õppimismeetodeid ja vahendeid (selle hulgas suulised ja kirjalikud tekstid, audio-visuaalsed õppimisvahendid, aktiivse õppe meetodid, õppematkad, õues, muuseumis õpet jne);
- kasutatakse vastavaid hindamisvahendeid ja meetodeid;
- kasutatakse diferentseeritud ülesandeid, mille sisu ja raskuse tase võimaldavad õpilastel õppida vastava pingetasemega, arvestades tema individuaalseid võimeid.

(8) Distantõpet korraldatakse Narva Keeltelütseumis vastavalt järgmisele korrale.

1. Distantõpe on üks statsionaarõppe vorme, mille käigus ei toimu statsionaarõppe põhimõtete erilisi muutusi (jäävad samaks sellised mõisted nagu tund, küsitlus, kodune ülesanne jmt).
2. Distantõppeks nimetatakse sellist õpet, kui õpilane ja/või õpetaja asuvad väljaspool kooli ja suhtlemine toimub digitaalsete vahendite abil. See on e-õpe, mis toimub õpetaja juhendamisel virtuaalses õpikeskkonnas.
3. Digitaalsete vahendite all mõeldakse kaasaegseid digitaalseid vahendeid (personaalarvuti, sülearvuti, tahvelarvuti, nutitelefoni) ning vastavat tarkvara.
4. Digitaalõppel õpetajate, õpilaste ja nende vanemate vahel põhiliseks suhtlusvahendiks (tundide läbiviimine, koosolekud, arenguveestlused) Narva Keeltelütseumis on Zoomi keskkond, individuaalsel kokkuleppel võib kasutada ka teisi sidekanaleid.
5. Peamised info edastamise kanalid on ekool, e-post, kooli koduleht, kooli lehekülge Facebook 'is.
6. Otsuse osalisele või täielikule distantõppele ülemineku kohta võtab vastu kooli direktor, lähtudes tekkinud olukorrast ja Terviseameti nõuannetest.
7. Osalist distantõpet rakendatakse:

- õpilastele, kelle tervise seisund ei luba koolis käia kauem kui kaks nädalat – vanemate avalduse alusel;
 - õpilastele, kes saabusid riikidest, kus koroonaviirusesse nakatunute suhtarv on suurem kui 25 inimest 100 000 kohta – vanemate avalduse alusel;
 - koroonaviirusesse nakatunud inimesega kontakteerunud õpilastele – vanemate avalduse alusel;
 - koroonaviirusesse nakatunud õpilase või kooli töötajaga kontakteerunud klassile või õpilaste rühmale kooli direktori otsusel;
 - viirusohu kasvamise ning inimeste vahel kontaktide vähendamise vajaduse korral järgmiselt: gümnaasiumiastme, 3., 2. astme ja algkooli õpilastele – kooli direktori otsusel.
8. Täielikule distantsõppele viiakse kooli õpilased, kui Eesti Vabariigi Valitsus on kehtestanud oma
 9. korraldusega eriolukorra.
 10. Distantsõppe korral osa õppematerjalist annab õpetaja, teise osaga töötab õpilane iseseisvalt, juhindudes õpetaja korraldustest. Digitunnid toimuvad distantsõppele üleviidud klassides ja rühmades vastavalt kehtivale tunniplaanile Zoomi keskkonnas, kusjuures vähemalt 75% eesti keele, inglise keele ja matemaatika tunde ning vähemalt 50% teiste ainete tunde. Digitundide külastamine on õpilastele kohustuslik.
 11. Õpetajad teavitavad õpilasi sellest, kus ja millised õppematerjalid digikeskkonnas asuvad ning millised on eduka ülesannete täitmise kriteeriumid. Kuna distantsõppe korral võib puududa kõigil arvuti kasutamise võimalus etteantud ajal, siis õpilastele võimaldatakse pikemad ülesannete täitmise tähtajad.
 12. Distantsõppe korral õpilastele võimaldatakse individuaalsed konsultatsioonid vastavalt kinnitatud graafikule või kokkuleppel õpetajaga.

(9) Koolis toetatakse ja arendatakse õppimiskeskonda, mille all mõistetakse õpilasi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslust, milles õpilased arenevad ja õpivad. Õppekeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab põhihariduse alusväärtusi ja oma kooli vaimsust ning säilitab ja arendab edasi paikkonna ja koolipere traditsioone.

(10) Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel:

- osaleb kogu koolipere;

- luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatuses seotud osaliste vahel;
- koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdõiguslikult, austades nende eneseväärikust ning isikupära;
- jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigus ja vastutus;
- märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu; hoidutakse õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest;
- välditakse õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist;
- ollakse avatud vabale arvamusevahetusele, sealhulgas kriitikale;
- luuakse õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii üksi kui ka koos kaaslastega;
- luuakse õhkkond, mida iseloomustab abivalmidus ning üksteise toetamine õpi- ja eluraskuste puhul;
- luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel;
- korraldatakse koolielu inimõigusi ja demokraatiat austava ühiskonna mudelina, mida iseloomustavad kooliperes jagatud ja püsivad alusväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine;
- korraldatakse koolielu lähtudes rahvusliku, rassilise ja soolise võrdõiguslikkuse põhimõtetest.

(11) Füüsilist keskkonda kujundades jälgib põhikool, et:

- kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas;
- õppes on võimalused kasutada internetiühendusega arvutit ja esitlustehnikat ning õpilastel on võimalus kasutada kooliraamatukogu;
- kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;
- ruumid, sisseseade ja õppevara on esteetilise väljanägemisega;
- kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara;
- kasutatakse nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja –vahendeid ning seadmeid, milleks võivad olla nii robotika- ja programmeerimisvahendid (sh RaspberryPi, Arduino, Lego ev3, Matatalab, Dash,

Airblock jt), elektroonika-mehhaanika ja virtuaalreaalsuse komplektid, 3D-printerid, CNC pinke ja teisi modelleerimisseadmeid;

- on olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt.

(12) Kasvatuse all mõistetakse õpilase suhete kujundamist ümbritseva maailmaga. Edukas väärtuskasvatus eeldab vastastikku usaldust ja terve kooli kollektiivi, õpilase ning pere koostööd. Väärtushoiakute kujundamise protsessi võtmeisikuks osutub õpetaja, kes on eeskuju õpilaste jaoks ja toetab neis loomuliku tahtmiste teadvustada ennast isikuna ja käitumisharjumuste kujunemist.

X HINDAMISE KORRALDUS

§1. Üldsätted

(1) Hindamine on informatsiooni õpilase arengust, selle analüüsisist ja tagasiside andmisest süstemaatiline kogumine. Hindamine on edasise õppimise planeerimiseks aluseks.

(2) Õppimise hindamise kord on õppimisprotsessi lahutamatu osa. Hinnatakse nõutud õppimistulemusi, saavutatud teadmisi ja oskusi. Hindamise käigus kasutatakse erinevaid meetodeid ja vahendeid. Õpilased peavad teadma, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ning millised on hindamiskriteeriumid.

§2. Hindamise eesmärgid ja printsiibid

(1) Narva Keeltelütseumi põhikooli hindamise eesmärgid on järgmised:

- toetada õpilaste arengut;
- anda tagasisidet õpilase arengust;
- innustada ja juhatada õpilast sihikindlaks õppimiseks;
- juhatada õpilast enesehinnangu kujunemise protsessis;
- aidata õpilast edaspidise haridustee valikul;
- õpetaja juhatamise tegevus koosneb õpilast õppimisprotsessis ja individuaalses arengus toetamisest;
- informeerida õpilasi, õpetajaid, koolijuhatus ja vanemaid õpilaste õppeedukusest;
- luua alust õpilase järgmise klassi läbiviimiseks ja põhikooli lõpetamise suhtes.

(2) Narva Keeltelütseumi põhikoolis hindamisel lähtutakse järgmistest printsiipidest:

- õpilane on orienteeritud pikaajalistele, kaugetele eesmärkidele ja individuaalse õppimisstiili kujundamisele;
- õpieesmärgid on selgelt määratud kooliõppekavas;
- õpilased seavad enda ees õppimiseesmärgid, õpetaja — õpetamise eesmärgid; need on aktuaalsed ja on tähtsad õpilaste jaoks.
- õpetaja ergutab ja õpetab õpilasi õpitulemusi püstitatud eesmärkidega võrdlema, hindamine aitab seejuures otsustada, kas eesmärk on saavutatud ja kui reaalne see oli;
- hindamine kajastab konkreetse lapse arengut ja kavas tähistatud tulemusi;
- hindamise jooksul kujuneb õpilastel oskus iseennast hinnata ja analüüsida.

§3. Hindamisest teavitamise kord

(1) Õpilaste ja nende seaduslike esindajate teavitamise kord hindamisest ja õpilasele pandud hinnetest ning nõuded õpilase käitumisele sätestatakse kooli kodukorras, mis on kättesaadav kooli veebilehel ja kooli tahvlil.

- (2) Kontrollhindamise aeg ja vorm tehakse aineõpetaja poolt õpilastele ning nende seaduslikele esindajatele teatavaks e-päeviku kontrolltööde graafiku kaudu.
- (3) Õppeperioodi algul teevad aineõpetajad ja klassijuhatajad õpilastele ning nende seaduslikele esindajatele hindamise korda teatavaks.
- (4) Aineõpetaja teatab nii õpilastele kui ka nende vanematele (eestkostjatele) suulise jooksva hindamise tulemustest elektroonilise päeviku kaudu tunni toimumise päeval.
- (5) Kontrolltöö hinded paneb aineõpetaja elektroonsesse päevikusse: 1.-3. klassis – järgmiseks tunniks pärast töö kirjutamist; 4.-8. klassis – nädala jooksul; 9. klassis – 10 päeva jooksul.
- (6) Kokkuvõttehinded (õppeperioodi, poolaasta ja aasta hinded), käitumise ja hoolsuse hinded paneb aineõpetaja e-päevikusse vähemalt 2 korda aastas ja vanemate või 9.klassi õpilaste palvel paneb klassijuhataja need hinded õpilase tabelisse.
- (7) Vanem (eestkostja) kinnitab õpitulemuste hindamisest informatsiooni saamist e-päeviku vaatamisega või oma allkirjaga õpilase tabelis.
- (8) Põhikool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde. Klassijuhataja informeerib sellest õpilase seaduslikku esindajat.
- (9) Põhikool informeerib õpilast ja tema seaduslikku esindajat täiendõppe võimalustest ja pakub juurdepääsu karjääri kavandamiseks.

§4. Kujundav hindamine

- (1) Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.
- (2) Õppetunni või muu õppetegevuse vältel saab õpilane suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õpetajalt, kaaslastelt või enesehinnangu abil.
- (3) Õpilane kaasatakse enesehindamisse, et arendada oma oskust eesmärgi seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.
- (4) Kujundava hindamise ühe vahendina võib kasutada õpimappi, mis sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimappe võib koostada aine- ja valdkonnapõhiselt, läbivate teemade või üldpädevuste kohta. Õpimappe võib kasutada alusena arenguestlusel.

(5) Õpimapi kasutamist kujundava hindamisena näeb ette õppekava, kus on kajastatud õpimapi sisu ja vormistamise nõuded ning hindamise kriteeriumid.

§5. Teadmiste ja oskuste hindamise korraldus ja kriteeriumid

(1) Teadmiste ja oskuste hindamise korraldus.

1. Teadmisi ja oskusi hinnatakse jooksva, kontroll- ja kokkuvõtva hindega õppeperioodi, poolaasta või aasta eest. Õpilaste teadmisi ja oskusi hindab vastava aine õpetaja õpilase suuliste vastuste, kirjalike, praktiliste ja loovtööde alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust õppekavas sätestatud nõuetele.
2. Õppeperioodi või aasta õpitulemuste omandamist kirjalike tööde (kontrolltööde ja nende hulka kuuluvate praktiliste ja loovtööde) toimumise aeg kavandatakse kooskõlastatult teiste õppeainete õpetajatega. Rohkem kui 1 kontrolltöö ei tohi päevas olla. Esmaspäeval ja reedel tohib läbi viia kontrolltööd ühe nädalatunniga õpitavas aines, kui antud tund on tunniplaanis ainult esmaspäeval või reedel.
3. Üleminekueksam võib olla määratud õppeainete hulgast, välja arvatud kunst, muusika, kehaline kasvatus ja tööõpetus. Eksami piletite tekste, kontrolltöid, teste koostavad ainesektsiooni õpetajad ja kinnitab kooli direktor.
4. Üleminekueksam toimub mai kuu teises dekaadis. Eksamit viiakse läbi assistentide ja administratsiooni esindajate juuresolekul. Eksami tulemust põhikoolis arvestatakse aines aastahinde väljapanekul. Eksami hinne pannakse välja tulpa pärast III õppeperioodi.

(2) Teadmiste ja oskuste hindamisel kasutatakse hindeid viiepallisüsteemis vastavalt järgmistele kriteeriumidele. Kui õpilane parandab õigeaegselt oma vea vastamise ajal, ei mõjuta see õpitulemust ja ei alanda hinnet.

- Hindega «5» ehk «väga hea» hinnatakse suulist vastust, kirjalikku või praktilist tööd, vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust (edaspidi õpitulemus), kui see on täiel määral õppekava nõuetele vastav või ületab neid. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega «5», kui õpilane on saanud 90–100% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.
- Hindega «4» ehk «hea» hinnatakse õpitulemust, kui see on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid pole täielik või esineb väiksemaid eksimusi. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega «4», kui õpilane on saanud 75–89% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.
- Hindega «3» ehk «rahuldav» hinnatakse õpitulemust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi

hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindegaga «3», kui õpilane on saanud 50–74% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

- Hindegaga «2» ehk «puudulik» hinnatakse õpitulemust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindegaga «2», kui õpilane on saanud 20–49% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.
- Hindegaga «1» ehk «nõrk» hinnatakse õpitulemust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindegaga «1», kui õpilane on saanud 0–19% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

Hindegaga «1» hinnatakse õpitulemust mitte käitumist või hoolsust.

(3) Õpilasele, kelle suuline vastus, kirjalik või praktiline töö on hinnatud hindegaga «puudulik» või «nõrk» või on jäänud hinne välja panemata, antakse järele vastuse või järeltöö esitamise võimalus. Järele vastamise või järeltöö esitamise kord on sätestatud kooli õppekavas. Kui töö on kõrvalise abiga tehtud või maha kirjutatud, siis võib seda hinnata hindegaga «nõrk» ning järele teha enam ei tohi.

(4) 1. klassi õpilaste teadmiste ja oskuste hindamisel kasutatakse kõikides õppeainetes I poolaastal hinnete asemel sõnalist hinnangut. Klassijuhataja teatab vanematele sõnalise hinnangu tulemustest hinnangulehte ja õpilaste enesehinnangu ankeetide kaudu.

§6. Õpilaste sõnalise hindamise kord

(1) Sõnalisi hinnanguid kasutatakse Narva Keeltelütseumi 1. klassis esimesel poolaastal teadmiste ja oskuste hindamisel. Kogu õppimise aja jooksul jälgitakse lapse arengut ja edusamme. Õpetaja fikseerib oma tähelepanekuid, tehes vastavaid märkmeid kas vaatluslehtedele või vaatluspäevikusse. Sõnaliste hinnangute kasutamisel märgitakse e-päevikusse õpilaste kohalolekut ning kantakse sisse tunnis õpitud materjali teemasid.

(2) Sõnalisi hinnanguid antakse:

- kompetentside arengule (hindamist teostatakse kompetentside alusel vastavalt I kooliastme õppekavale);

- tunnetuslike protsesside arengule (vaatlemisoskusele; erinevuste ja sarnasuste tähelepanemise oskusele; kuulamisioskusele; tähelepanule ja selle püsivusele; mikromotoorikale; mõtlemisele; kujutlusvõimele);
- õppeprotsessis osalemisele;
- õpitulemustele.

(3) Iga õppeperioodi lõpul vormistab klassiõpetaja koondtabeli, võttes arvesse aineõpetajate sõnalised hinnangud.

(4) Klassiõpetaja tutvustab õpilaste vanematele oma tähelepanekute tulemusi individuaalsete vestluste, hinnangulehtede kaudu. Täiendab oma tähelepanekuid vanemate ankeetide ja õpilaste enesehinnangu ankeetide abil.

(5) Klassiõpetaja tõstab õpilastel esile igasuguseid (isegi väikesi) kordaminekuid.

§7. Õpilaste hindamise kord

(1) I – III kooliastmel hinnatakse õpilaste õpitulemusi vastavas õppeaines järgmiselt: 1. klassis 1. ja 2. trimestril – sõnalised hinnangud; 1. klassis 3. trimestril ja 2. – 9. klassid – hindeline hindamine.

(2) Õpetajate töökavades ja klassipäevikutes kajastatakse jooksvat, kontroll- ja kokkuvõtvat hindamist.

(3) Jooksvat hindamist teostatakse süstemaatiliselt. Jooksva (vahepealse) kontrolliga hinnatakse suuliseid vastuseid, kodutöid, mahult mitte suuri kirjalikke iseseisvaid töid, praktilisi ja loomingulisi töid. Jooksev kontroll on üksikasjalikult määratud õpetaja töökavas.

(4) Jooksvat hinnet võib välja panna:

- jooksva küsitluse alusel;
- individuaalse töö eest;
- loomingulise töö eest;
- praktilise töö eest;
- testi eest;
- vaatluste eest;
- tunnis aktiivse töö eest;
- ükskõik mis kirjaliku töö eest.

(5) Õpilaste teadmisi ja oskusi hinnatakse kokkuvõtva hindega õppeperioodi, poolaasta ja õppeaasta tulemuste alusel. Kokkuvõtvate kontrolltööde arv määratakse ainetundide arvuga nädalas: 1 tund nädalas – mitte rohkem kui 1 kontrolltöö poolaastas, 2 tundi nädalas – mitte

rohkem kui 2 kontrolltööd õppeperioodis ning; 3 ja enam tunde nädalas – mitte rohkem kui 3 kontrolltööd õppeperioodis.

(6) Kontrolltööd viiakse läbi hiljemalt 10 õppepäeva enne õppeperioodi (õppeperioodi, poolaasta, õppeaasta) lõppu. Kontrolltöödest (läbiviimise aeg ja vorm) teavitatakse õpilasele õppeperioodi alguses. Kontrolltööde läbiviimise tähtsajad vastavad õpetajate töökavadele ja koordineeritakse õppealajuhataja poolt.

(7) Lahtrisse «Tunni teema» pannakse kirja kontrolltöö teema ja vorm. Õpilaste hilineb ja puudumised sisestatakse ainetunni veergu, milles toimus kontrolltöö. Kontrolltöö hinded kantakse päevikusse selleks ettenähtud veergu.

(8) Kontrolltöö on kohustuslik kõigile õpilastele. Kui kontrolltöö läbiviimise päeval õpilane puudub, siis pannakse e-päevikusse märged «-». Õpilane on kohustatud sooritama tegemata kontrolltöö kümne tööpäeva jooksul alates kooli saabumise päevast, kuid mitte hiljem kui kolm päeva enne õppeperioodihinde väljapanemist. Kindlaks määratud ajaks tegemata töö loetakse sooritatuks hindede «nõrk». Kontrolltöö tegemisel pannakse hinne e-päevikusse vastavasse tühjasse ruutu.

(9) Mitterahuldava hinde saamisel kontrolltöö eest on õpilasel õigus 10 päeva jooksul hinde väljapanemise päevast alates järele vastata. Kui õpilane ei saanud mingil põhjusel märgitud tähtsajaks kontrolltöö eest saadud mitterahuldavat hinnet parandada, siis tal on õigus see õppeperioodi lõpus ära parandada, kuid hiljemalt kolm päeva enne õppeperioodihinde välja panemist. Mitterahuldava hinde saamisel hiljem kui kolm päeva enne õppeperioodihinde välja panemist ja selle hinde mõjul õppeperioodihindele on õpilasel õigus järele vastata hiljemalt üks päev enne õppeperioodi lõppu. Parandada mitterahuldavat või rahuldavat hinnet parema hinde vastu tohib õpetaja nõusolekul. Hinde parandamine toimub e-päevikus funktsiooni «Paranda» abil.

(10) Õppeperioodihinde pannakse välja õppeperioodi lõpus õppeperioodi jooksul jooksvate hinnete ja kontrolltööde eest saadud hinnete alusel. Õppeperioodihinne pannakse välja õppeperioodi lõpus õppeperioodi jooksul jooksvate hinnete ja kontrolltööde eest saadud hinnete alusel. Kokkuvõttev hinne pannakse välja

- vähemalt nelja hinde alusel nendes õppeainetes, mida õpitakse kaks tundi nädalas;
- vähemalt kuue hinde alusel nendes õppeainetes, mida õpitakse kolm tundi nädalas;
- vähemalt kaheksa hinde alusel nendes õppeainetes, mida õpitakse neli tundi nädalas;
- vähemalt kümne hinde alusel nendes õppeainetes, mida õpitakse viis tundi nädalas.

Kokkuvõtva hinde väljapanemisel kõik hinded on võrdse tähtsusega. Kui õppeperioodihinde väljapanemisel on keskmine pall 1,5; 2,5; 3,5; 4,5, siis pannakse kokkuvõttev hinne välja õpilase kasuks. Kui õpilasel on parandamata puudulikud või nõrgad hinded kontroll- või proovitööde eest või on olemas sooritamata kontroll- või proovitööd; siis õpetajal on õigus panna välja õppeperioodihinnet ühe palli võrra madalam, kui on keskmise tulemuse järgi (st hinnet «3» keskmise palli 3,5 juhul ja hinnet «4» keskmise palli 4,5 juhul).

(11) Aastahinded pannakse välja õppeaasta lõpul saadud õppeperioodihinnete alusel enne õppeperioodi lõppu. Kui aastahinde välja panemisel on mitterahuldavad õppeperioodihinne parandamata, siis kokkuvõttev hinne ei saa olla kõrgem kui „rahuldav“. Kui kolmest õppeperioodihinnetest vähemalt kaks on „rahuldav“, siis kokkuvõttev hinne ei saa olla kõrgem kui „rahuldav“.

(12) Õppeainetes, mida õpitakse õppeaasta jooksul ühe nädalatunniga, pannakse kokkuvõttev hinne välja poolaasta (detsembril) ja õppeaasta lõpus eelnenud perioodi jooksul saadud hinnete alusel.

(13) Õpilastele, kelle õppeperioodihinne on «puudulik» või «nõrk», kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem (nt logopeediline abi jm), et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.

(14) Kui õppeaine õppeperioodihinne on jäänud välja panemata õpilase pikaajalise haiguse tõttu, siis määrab kooli õppenõukogu temale aega lisatööde tegemiseks ja hindamiseks. Kui õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, loetakse antud õppeperioodi vältel omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindetele «nõrk».

(15) Vanema ja direktori või direktori volitatud pedagoogi kokkuleppel võib kool arvestada kooli õppekava välist õppimist või tegevust, sealhulgas õpinguid mõnes teises üldhariduskoolis koolis õpetatava osana, tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli õppekavaga määratud õpitulemusi.

Sellisel juhul esitavad lapsevanemad õppeaasta algul kirjaliku taotluse direktori nimele ja dokumendi, kus on määratud antud õppeaine nädalakoormus ja õppe sisu; iga õppeperioodi ja õppeaasta lõpus esitavad dokumendi õpilase hindega antud õppeaines. Kehalises kasvatuses võib arvestada tegelemist suvalises spordiklubis peale male ja kabe, muusikas õppimist muusika- või koorikoolis, kunstõpetuses (v.a. joonestamine) õppimist kunstikoolis. Vaba tunni ajal asub õpilane kohas (rekreatsioon, koridoris, raamatukogus, riidehoius, kodus, tunnis spordiklubis või huvikoolis), mida määras avalduses lapsevanem, vastustuse õpilase elu ja tervise eest selleks perioodiks võtavad lapsevanemad.

(16) 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

§8. Diferentseeritud hindamine

(1) Vene keeles hinnatakse diferentseeritult püsiva kirjaliku kõne puudega õpilase kirjalikke töid siis, kui õpilane saab regulaarselt logopeedilist ravi või kui õpetaja töötab temaga individuaalselt logopeedi nõuannete järgi.

(2) Kirjalike tööde diferentseeritud hindamisel arvestatakse düsgraafialem omaseid spetsiifilisi vigu vealiikide järgi. Ühte liiki vead loetakse üheks veaks. Õpilase arvestuslikult hinnatavatele töödele tehakse mäрге «hinnatud diferentseeritult».

(3) Võõrkeeltes hinnatakse diferentseeritult õpilast, kellel on vene keeles püsiv kirjaliku kõne puue ja õpilane saab regulaarselt vene keelest logopeedilist ravi või kui õpetaja töötab temaga individuaalselt logopeedi nõuannete järgi.

(4) Diferentseeritud hindamisele suunab õpilase vastava aine õpetaja olles kontrollinud õpilase oskusi võõrkeeles kirjaliku kõne osas.

(5) Kirjalike tööde diferentseeritud hindamisel võõrkeeles loetakse spetsiifilised ühte liiki vead üheks veaks. Õpilase arvestuslikult hinnatavatele töödele tehakse mäрге «hinnatud diferentseeritult».

(6) Kirjalik töö, mis nõuab grammatilisi teadmisi ning reeglite tundmist, hinnatakse üldise hindamisjuhendi järgi, samuti hinnatakse ka ära kirja õppematerjalidest.

§9. Käitumise hindamine

(1) Õpilase käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine nii koolis kui ka väljaspool kooli.

(2) Hindega «eeskujulik» hinnatakse õpilast, kellele üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine on harjumuspärane igas olukorras, kes täidab kooli kodukorra nõudeid.

(3) Hindega «hea» hinnatakse õpilast, kes järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab kooli kodukorra nõudeid.

(4) Hindega «rahuldav» hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme, täidab kooli kodukorra nõudeid, kuid kellel on esinenud eksimusi, millepärast vajab ta pedagoogide ja vanemate tähelepanu ning suunamist nende poolt.

(5) Hindega «mitterahuldav» hinnatakse õpilast, kes ei täida kooli kodukorra nõudeid, ei järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ega allu pedagoogide ja vanemate nõudmistele. Õpilase käitumise võib hinnata «mitterahuldavaks» ka korduva põhjuseta puudumise korral, õigusvastase teo või ebakõlbelise käitumise eest.

§10. Hoolsuse hindamine

(1) Õpilase hoolsuse hindamise aluseks on tema suhtumine õppeülesannetes: kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel.

(2) Hindega «eeskujulik» hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetes alati kohusetundlikult, õpib kõiki õppeaineid võimetekohaselt, on õppeülesannete täitmisel töökas ja iseseisev, ilmutab omaalgatust ja viib alustatud töö lõpuni.

(3) Hindega «hea» hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetes kohusetundlikult, on iseseisev, õpib võimetekohaselt.

(4) Hindega «rahuldav» hinnatakse õpilast, kes üldiselt täidab oma õppeülesandeid, kuid ei ole piisavalt järjekindel ega õpi kõiki õppeaineid oma tegelike võimete kohaselt.

(5) Hoolsushindega «mitterahuldav» hinnatakse õpilast, kes ei õpi võimetekohaselt, suhtub õppeülesannetes lohakalt ja vastutustundetult, ei täida tundides õpetajate nõudmisi, tihti jätab täitmata koduülesanded.

§11. Hinnete ja hinnangute vaidlustamine

(1) Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid ja sõnalisi hinnanguid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde või hinnangu teadasaamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega.

(2) Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest lõikes 1 nimetatud taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

(3) Hinde pannud õpetaja selgitab kooli direktorile hindamise põhimõtteid ning põhjendab hinde õigsust ja nõuetele vastavust.

§12. Õpilase täiendavale õppetööle ja klassikursust kordama jätmise ning järgmise klassi üleviimine

(1) Õppeperioodi jooksul omandamata jäänud õppekavaga nõutavate teadmiste ja oskuste omandamise toetamiseks võib õpilase jätta täiendavale õppetööle, mis viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetel juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid. Täiendava õppetöö tulemusi kontrollitakse ja hinnatakse.

(2) Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt õppeperioodihinnetest või -hinnangutest tuleks välja panna aastahinne «puudulik» või «nõrk» või samaväärne sõnaline hinnang. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu.

(3) Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines aastahinne «puudulik» või «nõrk» või samaväärne sõnaline hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid

koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase ja tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks klassikursust kordama.

(4) Klassikursust ei jäeta kordama lihtsustatud riikliku õppekava järgi õppivaid õpilasi.

§13. Õpilase järgmise klassi üleviimine

(1) Õpilase järgmise klassi üleviimise otsustab õppenõukogu.

(2) Õpilased, keda ei ole jäetud täiendavale õppetööle, viiakse järgmise klassi üle enne õppeperioodi lõppu. Õpilane, kes jäeti täiendavale õppetööle, kuid keda ei jäeta klassikursust kordama, viiakse järgmise klassi üle hiljemalt 30. augustiks.

(3) Lõikes 2 sätestatud tähtaegu ei kohaldata õpilaste puhul, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ettenähtud erisused järgmise klassi üleviimise ajas.

(4) Õppenõukogu otsustab, millises klassis jätkab õpinguid välismaal õppinud õpilane.

§ 14. Põhikooli lõpetamine

(1) Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt «rahuldavad» ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele või eesti keele teise keelena eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.

(2) Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:

- kellel on üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;
- kellel on kahes õppeaines kummaski üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.

(3) Haridusliku erivajadusega õpilasele, kelle individuaalne õppekava sätestab teistsugused nõuded võrreldes riikliku õppekavaga, on lõpetamise aluseks individuaalse õppekava õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel (ühtsete küsimustega põhikooli lõpueksamitöö kohandamine, abivahendite kasutamine, koolieksam vms) vastavalt «Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse» § 30 lõike 2 alusel haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.

(4) Õpilane, kelle õppekeel ei ole eesti keel, kes õpib keelekümblusklassis või kes asus eesti õppekeelega koolis või klassis õppima viimase kuue õppeaasta jooksul, võib lõikes 1 nimetatud eesti keele eksami asemel sooritada eesti keele teise keelena eksami.

(5) Varem välisriigis õppinud õpilane, kes on enne lõpueksamite toimumist Eestis põhikoolis õppinud kuni kolm järjestikust õppeaastat ning kellele on eesti keele õppimiseks koostatud

individuaalne õppekava, võib eesti keele või eesti keele teise keelena eksami sooritada temale koostatud individuaalse õppekava põhjal ettevalmistatud koolieksamina. Koolieksami ettevalmistamisel ja hindamisel lähtutakse Põhikooli riikliku õppekava §-des 20–22 sätestatust.

(6) Põhikooli lõpetanuks peetakse eksterni, kes:

1) on sooritanud põhikooli lõpueksamid ning

2) on sooritanud aineksamid nendes õppeainetes, milles tal puuduvad põhikooli lõputunnistusele kantavad hinded, või milles ta ei ole tõendatud teadmisi ja oskusi varasemate õpi- ja töökogemuste arvestamise kaudu. Eksterni ei hinnata kehalises kasvatuses, tööõpetuses, käsitöös ega kodunduses.

(7) Lihtsustatud õppel õppiv õpilane sooritab eesti keele kui teise keele koolieksami ja matemaatika koolieksami ning kooli poolt kohustuslike õppeainete hulgast valitud õppeaine koolieksami.

XI ÕPILASTE JA VANEMATE TEAVITAMISE JA NÕUSTAMISE KORRALDUS

- (1) Klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele. Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks tuleb põhikoolis selgitada välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valida sobivad õppemeetodid ning korraldada diferentseeritud õpet. Põhikool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde ning teavitab sellest vanemaid.
- (2) Põhikool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.
- (3) Põhikool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse.
- (4) Põhikool tagab õpilastele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuse korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks õppeperioodi või poolaasta algul.

XII HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA ÕPILASTE ÕPPEKORRALDUSE

PÕHIMÕTTED

§1 Üldsätted

(1) Haridusliku erivajadusega (HEV) õpilane on õpilane, kes tulenevalt oma andekusest, õpiraskusest, tervises seisundist, puudest, käitumis- ja tundeeluhäiretest, pikemaajalisest koolist puudumisest või kooli õppekeele ebapiisavast valdamisest vajab muudatusi või kohandusi õppe sisus, -protsessis, kestuses, koormuses, -keskkonnas (nagu õppevahendid, õpperuumid, suhtluskeel, sealhulgas viipekeel või muud alternatiivsed suhtlusvahendid, tugipersonal, spetsiaalse ettevalmistusega õpetajad), taotletavates õpitulemustes või õpetaja poolt klassiga töötamiseks koostatud töökavas.

(2) Narva Keeltelütseumis on väärtustatud iga õpilase areng ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduses lähtutakse kaasava hariduse põhimõttest. Haridusliku erivajadusega õpilaste õppe eesmärgiks on tagada igale lapsele tema individuaalsetest võimetest lähtuv jõukohane õpe ja areng. Selleks koolis on loodud tugimeeskond ja tugisüsteem.

(3) Tugimeeskonna koosseisu kuuluvad HEV õpilase õppe koordineerija, sotsiaalpedagoog, psühholoog, logopeed, abiõpetajad ja eripedagoogid. Vajadusel võib kool kaasata kooliväliseid tugispetsialiste.

(4) Tugisüsteem võimaldab rakendada iga HEV õpilase suhtes vajalikke tugimeetmeid. Tugimeetmete eesmärk on võimalikult varajane märkamine ja püüd ennetada õpi-, suhtlemis- ning käitumisprobleeme ning toetada andekate õpilaste kiiret arengut.

(5) Kui õpilasel ilmneb hariduslik erivajadus, algatatakse kooli hariduslike erivajadustega õpilaste õppe koordineerija juhtimisel vajalikud pedagoogilised või psühholoogilised uuringud ning võetakse kasutusele täiendavad tugimeetmed.

(6) Enim levinud esmased kooli poolt rakendatavad tugimeetmed on õpilase diferentseeritud hindamine ema- ja võõrkeeles, abistamine väljaspool õppetunde (aineõpetajate konsultatsioonid), eripedagoogiline või logopeediline abi õpiabirühmas ning individuaalse õppekava koostamine ühes või mitmes õppeaines.

§2 Õpetajate ja tugispetsialistide tegevused

2.1 KLASSIÕPETAJA/ KLASSIJUHATAJA/AINEÕPETAJA

(1) Kui õpetaja märkab õpilase erivajadusi, siis ta annab sellest teada klassijuhatajale, tugimeeskonna liikmetele ja kooli juhtkonnale.

(2) Tundides ja/või peale tunde kasutab õpetaja HEV õpilase abistamiseks vajalikke võtteid: õpilase eripärast tulenevat lähenemist, individuaalset juhendamist ja sobivat õppevara.

- (3) Õpilasele osutatud õpiabi analüüsitakse õpetaja poolt ning valitud meetodite tulemuslikkusele antakse hinnangut ja vajadusel tehakse muudatusi.
- (4) Koostööd lastevanematega teostab klassiõpetaja/klassijuhataja, andes vanematele või õpilase seaduslikule esindajale teada probleemsest valdkonnast ja kasutuselevõetud tugimeetmetest.
- (5) Õpiabi tõhustamiseks korraldatakse klassiõpetajale/ klassijuhatajale ja/või aineõpetajale tugispetsialistide konsultatsioone.

2.2 KOOLIS TÖÖTAVAD TUGISPETSIALISTID

- (1) Koolisisese tugimeeskonnatöö korraldamiseks koolivälises võrgustikutöös osalemise koordineerimiseks määrab kooli direktor HEV õpilase õppe koordineeri, kes toetab õpetajat töös haridusliku erivajadusega õpilastega, korraldab koostööd tugispetsialistide vahel, määrab koostöös tugispetsialistidega sobivat õpiabivormi ja jälgib/hindab õpiabi tõhusust, suunab õpilase individuaalarengu jälgimise kaardi (ÕIK) täitmist. Tulenevalt vajadusest HEV õpilase õppe koordineeri teavitab ja nõustab lapsevanemat, teeb ettepanekuid juhtkonnale vajalike meetmete rakendamiseks. HEV õpilase õppe koordineeri vastutab HEV õpilastega seotud tugimeetmete määramiseks vajaliku informatsiooni juhtkonnale edastamise eest.
- (2) Sotsiaalpedagoog osaleb HEV õpilaste väljaselgitamisel, suhtleb nende peredega, abistab õpilasi isiklike ja sotsiaalsete probleemide lahendamisel ja jälgib õpilaste koolikohustuse täitmist. Sotsiaalpedagoog osutab abi HEV õpilaste klassikollektiiviga kohanemisel, teeb preventatiivset tööd koolikiusamise valdkonnas ja abistab konfliktsituatsioonide väljaselgitamisel ja lahendamisel. Vajadusel sotsiaalpedagoog esindab HEV õpilasi väljaspool kooli ning teeb koostööd politsei, terviseasutuste, nõustamiskomisjoni ja sotsiaalabi ameti töötajatega.
- (3) Kooli psühholoog nõustab ja abistab klassijuhatajaid HEV õpilase õpetamisega seotud küsimustes ning õpilase iseärasusest lähtuvate erivajaduste väljaselgitamisel. Vastavalt vajadusele osaleb psühholoog HEV-alastes vestlusringides ning nõustab lapsevanemaid kooliküpsuse ja HEV õpilase õpetamisega seotud küsimustes. Vajadusel võib koolipsühholoog esindada HEV õpilasi väljaspool kooli.
- (4) Logopeed toetab õpilase arengut, aidates kaasa õppekava omandamiseks vajalike suhtlemis- ja kõneoskuste arendamisele. Logopeed osaleb õpilase erivajaduste väljaselgitamisel, logopeedilise abi planeerimisel ja korraldamisel. Ta teeb koostööd kooli juhtkonna, õpetajate, lapsevanemate ja erispetsialistidega lugemis-, kirjutamis- ja kõneraskustega õpilaste õpetamise parimate võimaluste leidmiseks.

§3 HEV õpilastega töökorraldus koolis

- (1) Õpetaja, kes märkab õpilase andekuse, õpiraskuste, käitumis- ja tundeeluhäirete või kooli õppekeele ebapiisava valdamisega seotud erivajadusi, annab sellest teada klassijuhatajale.
- (2) Klassijuhataja arutab lapsevanemaga koolis õppimisega seotud erisusi ja erivajadusi ning selgitab välja koostöös kooli tugispetsialistidega õpilasele sobivaid tugimeetmeid, milleks kool korraldab õpilase pedagoogilis-psühholoogilise hindamise.
- (3) 1.klassi õpilase puhul tutvub klassijuhataja koolivalmiduse kaardiga kohe kooli sisseastumisel. Teave koolieelsest arengust koolivalmiduse kaardi kaudu võimaldab jätkata koolis lapse (sh HEV-lapse) arengu jälgimist, õpetuse individualiseerimist ja hindamise diferentseerimist ning vajadusel tugiteenuste osutamist.
- (4) Käitumis- ja sotsiaalsete probleemide ilmumise korral pöördub klassijuhataja sotsiaalpedagoogi ja/või kooli psühholoogi poole.
- (5) HEV õpilasele avatakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaart (ÕIK). I tasandi kaardi avavad ja täidavad klassijuhataja ja aineõpetajad. II tasandi ÕIK täitmisel osalevad aineõpetajad ja tugispetsialistid. ÕIK täitmise eest vastutab kooli HEV õpilase õppe koordineerija. ÕIK täitmine toimub vähemalt kaks korda aastas (talvisel ja suvisel koolivaheajal). ÕIK kantakse pedagoogilis-psühholoogilise hindamise, testimise ja uuringute tulemused, samuti õpetajate tähelepanekud, tugispetsialistide ning koolivälise nõustamismeeskonna antud soovitusel, rakendatud teenused ja tugi ning hinnang nende tulemuslikkuse kohta.
- (6) Õpilasele, kellel tekib takistusi koolikohustuse täitmisel või mahajäämus õpitulemuste saavutamisel, annab kool üldist tuge, mis kujutab endast õpetaja pakutavat individuaalset lisajuhendamist, tugispetsialistide teenuse kättesaadavust ning vajaduse korral õpiabitundide korraldamist individuaalselt või rühmas. Esmased kooli poolt rakendatavad tugimeetmed on diferentseeritud hindamine, abistamine väljaspool õppetunde ja logopeediline abi õpiabirühmas ning individuaalse õppekava järgi õpetamine klassis.
- (7) Individuaalne õppekava on HEV-õpilaste jaoks koostatud õppekava, milles kirjeldatakse õpilasele vajalikke tingimusi võimetekohaseks õppimiseks ja arenemiseks. Õppekava võib koostada ühes, mitmes või kõikides õppeainetes.
- (8) Kui kooli tagatud üldine tugi ei anna soovitud tulemusi, siis võib rakendada koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel tõhustatud tuge või erituge. Selleks peab lapsevanem pöörduma maakondliku nõustamiskeskuse poole täiendavate soovitude saamiseks. Kui lapsevanem ei tegele probleemide väljaselgitamise ja lahendamisega, kool soovib lapsevanemal pöörduda maakondliku nõustamiskeskuse poole ning see pöördumine on lapsevanemale kohustuslik. Kui

pärast kooli soovitusel lapsevanem ei pöördu nõustamiskeskuse poole, koolil on õigus pöörduda probleemi lahendamiseks kohaliku omavalitsuse poole.

(9) Vajadusel tehakse HEV õpilase täiendavad psühholoogilised või meditsiinilised uuringud ning lapse jaoks parima õppekorralduse soovitus annab nõustamiskomisjon. Nõustamiskomisjoni soovitused on kooli jaoks täitmiseks kohustuslikud.

(10) Vähemalt korra õppeaastas ja juhul, kui koolivälise nõustamismeeskonna määratud toe rakendamise tähtaeg on lõppenud, hindab HEV õpilase õppe koordineerija koostöös õpetajate ja tugispetsialistidega soovitatud toe rakendamise mõju ning teeb ettepanekud edasiseks tegevuseks.

XIII KARJÄÄRITEENUSTE KORRALDUS

- (1) Põhikool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse.
- (2) Õppeprotsessi käigus käsitletakse läbivat teemat «Elukestev õpe ja karjääri planeerimine», millega taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid.
- (3) Et põhikooli õpilased saaksid tutvuda erinevate ametitega, organiseeritakse õppekäike erinevatesse ettevõtetesse ja asutustesse nii linna kui ka vabariigi tasandil. Õppekäikude organiseerimisse kaasatakse õpilaste vanemad ja kooli vilistlased. Kirjutatakse projekte, mille eesmärgiks on õpilaste tutvumine erinevate ametitega.
- (4) 1-2 klassijuhatajatundi õppeaasta jooksul pühendatakse karjääri planeerimise küsimustele. Klassijuhatajatundidesse kutsutakse erinevate ametite esindajaid ning inimesi, kes on oma elus palju saavutanud, edukaid kooli vilistlasi (projekt Tagasi kooli).
- (5) Õpilaste ja vanemate teavitamine edasiõppimisvõimalustest ning karjääriõppe raames toimuvatest üritustest toimub kooli kodulehe kaudu (uudiste lehekülg).

XIV ÕPETAJA TÖÖKAVA KOOSTAMISE PÕHIMÕTTED

(1) Õpetaja töökava koostatakse elektroonilisel kujul ainekava alusel ning septembri esimesel nädalal esitatakse kontrollimiseks õppealajuhatajale. Iga õpetaja koostab iga klassi jaoks eraldi töökava, mis võib olla sama ühe paralleeli kõikide klasside jaoks.

(2) Töökava vormistatakse vastavalt nõuetele, leheküljed nummerdatakse, tiitelleht vormistatakse näidise järgi. Töökava esitatakse tabeli kujul.

Tabel 6. Õpetaja töökava vormistamise näidis.

Tunni nr.	Kuupäev	Tunniteema	Mõisted*	Õppetegevus**	Oodatavad tulemused***	Hindamine****

(3) Veerus «Mõisted» märgitakse tunnis käsitletavaid põhimõisteid. Võõrkeele või emakeele tunnis tuleb selles veerus märkida, missugust grammatikateemat õpitakse tunnis.

(4) Õppetegevuse all mõistakse õpilaste tegevuse konkreetseid liike tunnis: õpetaja seletuste kuulamine; konkreetsete ülesannete täitmine (märkida lehekülg, ülesande või harjutuse number, kui kasutatakse õpetaja poolt kasutatud materjali, siis märkida ka seda); töö tekstiga (konspekt, tabeli täitmine, vastused küsimustele, mõistekaardi koostamine jne); audiovisuaalsete materjalide kuulamine ja/või vaatamine; kirjalikud tööd (etteütlus, kirjand, ümberjutustus, tõlge jne); graafilised tööd (joonistus, graafiku, diagrammi loomine jne). Veerg „Õppetegevus“ kajastab tunni sisu, so tunni lühikonspekt.

(5) Veerus «Oodatavad tulemused» märgitakse, milliseid tulemusi peab õpilane saavutama igas tunnis (teab..., oskab..., tal on ettekujutus (millest)... jne).

(6) Veerus «Hindamine» märgitakse hindamise liike (jooksev, arvestuslik, kokkuvõtlik) ja mida hinnatakse (kirjalik töö, praktiline töö, loovtöö, jooksvate hinnete alusel).

(7) Töökava koostamisel tuleb lähtuda sellest, et Narva Keeltelütseumi kodukorras sätestatud reeglite kohaselt võib ühes klassis olla mitte rohkem kui üks kontrolltöö päevas ning kontrolltöid ei viida läbi esmaspäeval ega reedel (erandiks on need õppeained, mille tunnid on tunniplaanis ainult nendel päevadel). Kontrolltöö planeerimisel tuleb kindlasti märkida selle teemat ja toimumise aega.

(8) Kui töökavas kasutatakse lühendeid või tingmärke, siis tuleb töökava viimasel leheküljel esitada nende loetelu koos vastavate selgitustega.

XV KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD

(1) Kooli õppekava kehtestab direktor.

(2) Muudatused kooli õppekavas esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule. Muudatused õppekavasse viiakse sisse iga õppeaasta alguseks.